

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни «Філософія науки»

Третій (освітньо-науковий) рівень – доктор філософії
Спеціальності 221 «Стоматологія», 222 «Медицина»,
226 «Фармація, промислова фармація», 228 «Педіатрія»

1. Контактна інформація:

Викладач: проф. Утюж І. Г., доц. Спиця Н. В., доц. Сепетий Д. П.

e-mail: utyh13@ukr.net

кафедра: суспільних дисциплін

адреса: вул. Проспект Маяковського, 24.

2. Анотація курсу:

Семестр(и): 1-2

Обсяг модуля: загальна кількість годин – 90 год., з них лекції – 40 год., практичні заняття – 30 год., самостійна робота – 20 год., кількість кредитів ЄКТС – 3.

Мета курсу: розвиток у майбутнього доктора філософії наступних компетентностей:

- **інтегральні:** формування теоретичних засад світогляду та концептуальних принципів духовного розвитку особистості; формування здатності проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики;
- **загальні:** здатність до підвищення професійної кваліфікації; здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність генерувати ідеї; здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт;
- **спеціальні (фахові, предметні):** здатність абстрактного, логічного мислення, аналізу і синтезу; вміти користуватися основними універсальними методологічними принципами, нормами, підходами в процесі наукового пошуку; обирати найдоцільніші шляхи медичного та фармацевтичного досліджень; розглядати всі явища і процеси в їх розвитку, безперервних змінах та нерозривних зв'язках з конкретними умовами;

Результати навчання дисципліни:

- усвідомлювати й розуміти загальні тенденції розвитку сучасної філософії;
- демонструвати знання основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану філософії науки, оволодіння термінологією сучасної філософії науки;
- розуміти зміну парадигмальної трансформації філософії науки;
- створювати та пояснювати нові знання шляхом проведення дослідження, розширювати передові напрями галузі знань;
- усвідомлення значущості та наявності потреби постійного удосконалення професійних знань, умінь, навичок та педагогічної майстерності;
- демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівню, самореалізації;
- інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій, критично мислити, застосовувати методи аналізу і синтезу, інтерпретувати, узагальнювати результати науково-дослідницької діяльності;
- виявляти невирішені проблеми соціально-філософського напрямку розвитку сучасної науки, формувати питання та визначати шляхи їх вирішення;
- критично використовувати наукові теорії та засвоєні теоретичні знання при розв'язанні практичних дослідницьких завдань, обирати й використовувати відповідні засоби для побудови дослідження;

- здійснювати пошук інформації в науковій та методичній літературі, використовуючи різноманітні ресурси: журнали, бази даних, он-лайн ресурси, архівні матеріали;
- створювати та оприлюднювати наукові публікації в основних наукових журналах;
- визначати завдання дослідницького пошуку та ефективно планувати час для отримання необхідних результатів, організувати й аналізувати свою дослідницько-пошукову діяльність;
- удосконалювати свої педагогічні знання з метою їх творчого застосування в теорії й практиці навчання і виховання студентів;
- представляти для обговорення результати наукової роботи (підготовка рефератів з філософії науки);
- уміти з дотриманням етичних норм формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації;
- брати участь у дискусіях із фахівцями у філософії науки;
- демонструвати етичну поведінку в дотриманні принципів наукового дослідження;
- дотримуватися академічної доброчесності,
- виявляти ініціативу та соціальну відповідальність за результати прийняття рішень у різних ситуаціях;
- виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності.

Необхідні навчальні компоненти (пререквізити, кореквізити і пост реквізити): в межах третього (освітньо-наукового) рівня (див. структурно-логічна схема освітньо-наукової програми).
Зміст дисципліни: 2 змістових модулів, 12 тем:

- Тема 1. Виникнення філософії, її предмет і основні соціальні функції..
- Тема 2. Філософія медицини і фармації – рефлексія на здорове збереження людини і суспільства..
- Тема 3. Парадигмальна трансформація філософського знання. Історична генеза філософії медицини.
- Тема 4. Буття людини: екстраполяція онтологічних смислів в медичну науку.
- Тема 5. Філософська антропологія.
- Тема 6. Медична антропологія.
- Тема 7. Філософія свідомості в контексті медичної теорії та практики.
- Тема 8. Філософське осмислення науки і методологічних засад наукового дослідження.
- Тема 9. Основні теорії наукового пізнання в історичному розвитку.
- Тема 10. Феномен наукової медицини.
- Тема 11. Соціально-філософські аспекти науки та медицини.
- Тема 12. Філософія морального здоров'я науки та медицини.

Види навчальних занять: лекції, практичні заняття, самостійна робота аспірантів, індивідуальні консультації; дистанційне навчання (залученням аспірантів до міжнародно визнаних курсів та освітніх ресурсів).

Форма навчання: денна, вечірня, заочна.

Форми підсумкового контролю: 2 заліка (1–2 семестри).

Засоби діагностики успішності навчання: написання тестових, ситуаційних, творчих завдань; реферативні доповіді, участь у дискусії, питання для підсумкового контролю.

Мова навчання: українська.

3. Оцінювання:

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (ПМК) (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою навчальної дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку аспірант може набрати при вивченні кожного модуля, становить 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів. **ПМК** здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля. Форми проведення ПМК мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної

підготовки. Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант при складанні ПМК, становить 80. ПМК вважається зарахованим, якщо аспірант набрав не менше 50 балів.

Для оцінювання **поточної навчальної діяльності** встановлюється єдина шкала, яка визначає фіксовані значення для максимально можливої та мінімально необхідної кількості балів (110 балів, якщо поточні оцінки – «відмінно» та 60 балів, якщо поточні – «задовільно»). До 110 максимальних балів можуть додаватися бали за індивідуальну роботу – не більше 10). Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять в модулі. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для запланованої теми.

Залік здійснюється після завершення вивчення всіх тем семестру на останньому контрольному занятті. До ПМК допускаються аспіранти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні заняття, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Програма **заліку** включає обов'язкову і варіативну частини.

Обов'язкова частина охоплює наукові та практичні питання «Філософії науки» та складається з виконання завдань різних типів:

- теоретичне завдання передбачає письмову відповідь на теоретичні питання, що дає можливість оцінити теоретичний рівень професійної підготовки за спеціальністю;

Варіативна частина стосується наукових та практичних аспектів відповідно до обраного напрямку дисертаційної роботи:

- методологічне завдання передбачає визначення та обґрунтування методологічних засад проведення дослідження чи процедур за запропонованою темою, визначення дизайну дослідження.

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант при складанні ПМК, становить 80 балів. Залік вважається зарахованим, якщо аспірант набрав не менше 50 балів.

4. **Політика курсу:** обов'язкове дотримання академічної доброчесності аспірантами, а саме:
  - самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
  - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
  - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
  - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.